ការវាយតម្លៃបឋមលើផលប៉ះពាល់

បញ្ញត្តិកម្ម	៖	សេចក្តីព្រាងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីអំពី " ការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅកម្ពុជា "
ក្រសួង	៖	ពាណិជ្ជកម្ម
លេខយោង	៖	ពណ.០០៦
កាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើម	៖	ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៧
កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់	៖	ថ្ងៃទី២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧

អត្ថាធិប្បាយសង្ខេបអំពីសំណើបញ្ញត្តិកម្ម

ក្នុងនាមជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រោយពីបានសង្កេត និង ស្រាវជ្រាវដោយយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើស្ថានភាពតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិឃើញថា ការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅកម្ពុជា មានតម្លៃខ្ពស់ជាប្រចាំ ឬ មានការប្រែប្រួលតម្លៃយឺតយ៉ាវ មិនសមស្របតាមតម្លៃប្រេងនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិឡើយ ។

កត្តានេះ បានជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងដល់កំរិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ អាជីវកម្ម ផលិតកម្ម និង សេវាកម្ម នៃធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀត ក៏ដូចជាបន្ថចបង្អាក់នូវកិច្ចអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ហើយក៏ជះឥទ្ធិពលដល់គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលញ៉ាំងឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលមានការលំបាក និង ទទួលរងសម្ពាធក្នុងការស្វែងរកដំណោះស្រាយផងដែរ ។

គួបផ្សំនឹងការលំបាកក្នុងការណែនាំ តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ ដល់បណ្តាក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈ ក៏ដូចជាស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈ អំពីការកំណត់តម្លៃលក់រាយ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធរួមមានៈ ក្រសួងរ៉ែ និង ថាមពល និង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ បានសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ លើផលប៉ះពាល់នៃការចេញប្រកាសនេះ ទាំងផ្នែកច្បាប់ និង ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងពិនិត្យផងដែរ លើធាតុផ្សំដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងរូបមន្ត ក្នុងគោលបំណងដើម្បីកំណត់រូបមន្តមួយច្បាស់លាស់សម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍ ឲ្យសមស្របតាមការឡើងចុះនៃតម្លៃនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និង តម្លាភាព ។

នៅក្នុងចំណោមសហគមន៍អាស៊ាន មានប្រទេសចំនួន ០៦ (ប្រាំមួយ) រួមមាន៖ ថៃ. ឡាវ. វៀតណាម ប្រ៊ុយណេ. ម៉ាឡេស៊ី. ឥណ្ឌូណេស៊ី. ព្រមទាំងចិនផងដែរ បាន និង កំពុងអនុវត្ត "ការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ" នេះ ដូចជានៅទីក្រុងបាងកកមានការកំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈជារៀងរាល់ថ្ងៃ ចេញផ្សាយដោយក្រសួងថាមពលរបស់ប្រទេសថៃ ។

ជាលទ្ធផល អន្តរក្រសួង បានឯកភាពគ្នាក្នុង " ការកំណត់រូបមន្តមួយ សម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ " និង ដាក់ឲ្យក្រុមហ៊ុនអនុវត្តជារៀងរាល់ ១០ (ដប់) ថ្ងៃម្តង គឺ៖ នៅថ្ងៃទី០១. ថ្ងៃទី១១. និងថ្ងៃទី២១. នៃរៀងរាល់ខែនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

□□□□ + □□□□□□ □□□□□□ + □□□□□□□ + □□□ 10% (□□□ □□□) = □□□□□□ □□□□□ / □

សម្គាល់៖

- MOPS (Mean of Patts Singapore): គឺជាតម្លៃប្រេងនៅប្រទេសសឹង្ហបុរី / លីត្រ
- IMPORT DUTIES: គឺជាពន្ធនាំចូល= (ពន្ធគយ + អាករបន្ថែម + អាករពិសេស) / លីត្រ
- PREMIUM: គឺជាចំណាយប្រតិបត្តិការ =(ចំណាយទូទៅ+ប្រាក់ចំណេញ+ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ) / លីត្រ (PREMIUM= Overhead Expenses + Profits + Profit Tax)
- VAT 10% (VAT OUT): គឺជាអាករលើតម្លៃបន្ថែម ១០% / លីត្រ

ដូច្នេះ តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ / លីត្រ = □ តម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនៅប្រទេសសឹង្ហបុរី + (ពន្ធគយ + អាករបន្ថែម + អាករពិសេស) + (ចំណាយទូទៅ + ប្រាក់ចំណេញ + ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ) + (អាករលើតម្លៃបន្ថែម) □ / លីត្រ

នៅក្នុងរូបមន្តតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈខាងលើនេះ **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) គឺជាធាតុដ៏សំខាន់សម្រាប់លើកយកមកពិនិត្យ ពិភាក្សា និង ចរចាររវាងក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈ និង អន្តរក្រសួង ដើម្បីធ្វើឲ្យការកំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងអាចឡើង-ចុះបានតាមបម្រែបម្រួលតម្លៃប្រេងលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ប្រភេទបញ្ញត្តិកម្ម៖

សូមគូសសញ្ញាក្នុងប្រអប់ឲ្យត្រូវនឹងប្រភេទបញ្ញត្តិកម្មណាមួយ ហើយសូមអធិប្បាយប្រសិនបើ សំណើនោះជាប្រភេទផ្សេងទៀត

ច្បាប់	ព្រះរាជក្រឹត្យ	អនុក្រឹត្យ	ប្រកាស	សេចក្តីសម្រេច	សារាចរ	ផ្សេងៗទៀត
□	□	□	√	□	□	□

ផលប៉ះពាល់នៃសំណើបញ្ញត្តិកម្មលើវិស័យ៖

☑ សេដ្ឋកិច្ច □ សង្គមកិច្ច □ កសិកម្ម □ បរិស្ថាន

១. ការកំណត់បញ្ហា

១.១. បញ្ហាចម្បងដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះមានបំណងដោះស្រាយ

Phakdey's file

- **តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅកម្ពុជាមានតម្លៃខ្ពស់ មិនសមស្របតាមតម្លៃទីផ្សារអន្តរជាតិ**

នៅក្នុងចរន្តសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកទាំងមូល ប្រេងឥន្ធនៈ គឺជាផលិតផលសំខាន់ និង ចាំបាច់ មិនអាចខ្វះបាន ។ បម្រែបម្រួលតម្លៃ និង តម្រូវការផ្គត់ផ្គង់ប្រេងឥន្ធនៈនៅលើពិភពលោកភាគច្រើន គឺកើតឡើង ដោយសារស្ថានការណ៍នយោបាយ ឬសង្គ្រាមរវាងប្រទេសមហាអំណាចជាមួយប្រទេសដែលមានការផលិតប្រេងឥន្ធនៈតែម្តង ក្នុងនោះកម្ពុជាក៏ជាប្រទេសទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននេះផងដែរ ។

ក៏ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងនេះក្តី តម្លៃប្រេងឥន្ធនៈត្រូវតែឡើង-ចុះ ឲ្យបានសមស្របទៅតាមតម្លៃប្រេងនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

រហូតមកដល់ពេលនេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានសង្កេតឃើញថា ទោះបីតម្លៃប្រេងឆៅធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុក មកនៅត្រឹមតម្លៃ ៤០ (សែសិប) ដុល្លារ / បារ៉ែល (ប្រហែល ១៥៩ លីត្រ) ក៏ដូចជាតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនៅរោងចក្រចម្រាញ់ប្រេងនៅប្រទេសសឹង្ហបុរី(MOPS) មានការធ្លាក់ចុះតាមតម្លៃប្រេងឆៅក៏ដោយ ក៏ការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈនៅតាមស្ថានីយ៍មានតម្លៃខ្ពស់ មិនសមស្របទៅតាមបម្រែបម្រួលតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិដដែល ដែលធ្វើឲ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងមូល ព្រមទាំងអាជីវកម្ម ផលិតកម្ម និងសេវាកម្មរបស់ធុរកិច្ចនានា តាមរយៈការឡើងថ្លៃទំនិញ ម្ហូបអាហារ និង សេវាកម្មផ្សេងៗទៀតនៅកម្ពុជាផងដែរ ។

ក្រោយពីពិនិត្យឃើញបញ្ហាទាំងអស់នេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ បានខិតខំរិះរកវិធានការណ៍ និង ចេញលិខិតជូនដំណឹងលេខៈ ៩៨១៧ សហវ.ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ដល់ក្រុមហ៊ុន ដើម្បីធ្វើការបញ្ចុះតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈរបស់ខ្លួន ឲ្យបានសមស្របទៅតាមការឡើងចុះនៃតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ទោះបីជាមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការចុះណែនាំ តាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យយ៉ាងនេះក្តី ក៏នៅតែមិនទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរឡើយ ។ ពោលគឺក្រុមហ៊ុនប្រេង ក៏ដូចជាស្ថានីយ៍មួយចំនួនធំ នៅតែមិនអនុវត្តឲ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួន និង ត្រឹមត្រូវឡើយ ដោយបន្តធ្វើការកំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈរបស់ខ្លួនក្នុងតម្លៃខ្ពស់ ទៅតាមមូលហេតុដែលថា ពួកគេតម្រូវឲ្យបន្តលក់រាយក្នុងតម្លៃខ្ពស់ទៅតាមបរិមាណប្រេងឥន្ធនៈស្ថិតក្នុងសន្និធិ (stock) ដែលពួកគេបាននាំចូលក្នុងតម្លៃខ្ពស់នោះអស់សិន ទើបអាចចាប់ផ្តើមលក់រាយប្រេងដែលនាំចូលក្នុងតម្លៃទាប តាមបម្រែបម្រួលតម្លៃនៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិបាន ។

ជាក់ស្តែង តម្លៃប្រេងឥន្ធនៈនៅរោងចក្រចម្រាញ់ប្រេងនាប្រទេសសឹង្ហបុរី ចាប់ពីថ្ងៃទី១៥ ដល់ ថ្ងៃទី៣០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ កន្លងទៅ ប្រេងសាំង EA៩២ (គិតជាមធ្យម) មានតម្លៃ ៣៦.៩៥ សេន / លីត្រ. ក៏ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈមួយចំនួននៅកម្ពុជា បានបន្តលក់ក្នុងតម្លៃ ៨៧.៨ សេន/លីត្រ (ស្មើ ៣.៦០០ រៀល/លីត្រ) អស់រយៈពេលជាច្រើនខែ ។ មានន័យថា ក្រុមហ៊ុនប្រេងបានបន្តលក់ ដោយកំណត់ **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) របស់ខ្លួនក្នុងតម្លៃខ្ពស់ ០.២៥៧ សេន / លីត្រ ។ ដែលស្របពេលជាមួយគ្នានេះដែរ យើងបានសង្កេតឃើញថា នៅទីក្រុងបាងកក កំពុងលក់រាយប្រេងសាំង EA៩១ (នៅប្រទេសថៃប្រើប្រាស់ប្រេងសាំងប្រភេទ EA៩១ នេះ) ក្នុងតម្លៃត្រឹមតែ ៧១ សេន /លីត្រ ។ គឺមានន័យថា **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** របស់គេមានតម្លៃត្រឹមតែ ០.១៤០៩ សេន /លីត្រ តែប៉ុណ្ណោះ ។ រីឯ នៅទីក្រុងហាណូយ ប្រទេសវៀតណាម

ការលក់រាយប្រេងសាំងEA៩២ ក៏មានតម្លៃត្រឹមតែ ៧៧.៣ សេន /លីត្រ ដែរ ។ ទិន្នន័យខាងលើនេះសបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាតម្លៃលក់រាយប្រេងសាំង ក៏ដូចជា**ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) របស់ក្រុមហ៊ុនប្រេងនៅកម្ពុជា មានតម្លៃខ្ពស់ជាងប្រទេសជិតខាង ។

ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដែលជាប្រធានដឹកនាំ បានសហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធកោះអញ្ជើញតំណាងក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈចំនួន ០៨(ប្រាំបី) រួមមាន៖ CALTEX, TOTAL, PTT, SOKIMEX, TELA, LHR, SAVIMEX និង LIM LONG មកធ្វើការពិភាក្សា រកដំណោះស្រាយ ។

ជាលទ្ធផល ក្រុមហ៊ុនប្រេង CALTEX, TOTAL, PTT, និង TELA បានឯកភាពតាមសំណូមពររបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយបន្ថយ **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM)

របស់ខ្លួន ពីតម្លៃ ០.២៥៧ សេន/ លីត្រ មកត្រឹមតម្លៃ ០.២៣ សេន/ លីត្រ ។

ដោយឡែកចំពោះ ក្រសួងរ៉ែ និង ថាមពល ដែលជាសមាជិកអន្តរក្រសួង ក៏ដូចជាសហបញ្ញត្តិករដែរនោះ បានសំណូមពរឲ្យក្រុមហ៊ុនទាំងនោះ បន្តបន្ទាបតម្លៃចំណាយប្រតិបត្តិការ (PREMIUM) បន្ថែមទៀត ។

ចំណែកក្រុមហ៊ុនប្រេង LHR, SAVIMEX, និង LIM LONG មានចំណាយប្រតិបត្តិការ(PREMIUM) របស់ខ្លួនទាបស្រាប់រួចទៅហើយ ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធដែលបានភ្ជាប់ជូនមកជាមួយស្រាប់ ។

ដោយសារ មានកិច្ចពិភាក្សា រកដំណោះស្រាយតាមរយៈការកាត់បន្ថយ **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) មកត្រឹម ០.២៣០ សេន/ លីត្រ នេះហើយ ទើបក្រោយមកយើងអាចឈានដល់ការបញ្ចុះតម្លៃលក់រាយប្រេងសាំងពី ៣.៦០០ រៀល /លីត្រ (៨៧.៨ សេន / លីត្រ) មកត្រឹមតម្លៃ ៣.៤៥០ រៀល / លីត្រ (៨៤.១៤ សេន / លីត្រ) ។

ការកំណត់រូបមន្តនេះ ក៏នឹងត្រូវអនុវត្តសម្រាប់ប្រេងម៉ាស៊ូតផងដែរ ដោយ**ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) របស់ប្រេងម៉ាស៊ូតមានតម្លៃខ្ពស់ជាងប្រេងសាំងចំនួន ៤ (បួន) សេន / លីត្រ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ផ្អែកតាមតារាងតម្លៃក្នុងឧបសម្ព័ន្ធដែលបានភ្ជាប់ជូន ឃើញថាការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈរបស់ក្រុមហ៊ុនដោយផ្ទាល់នៅតាមស្ថានីយ៍ CALTEX, TOTAL, PTT, SOKIMEX, និង TELA មានតម្លៃខ្ពស់ជាងតម្លៃលក់រាយនៅតាមស្ថានីយ៍ចែកចាយបន្ត (Depots / Distributors) ចាប់ពី ៣០០ រៀល /លីត្រ រហូតដល់ ៥០០ រៀល /លីត្រ ហើយក៏មានតម្លៃខ្ពស់ជាងស្ថានីយ៍ប្រេងរបស់ក្រុមហ៊ុនប្រេង LHR, SAVIMEX, LIM LONG ចាប់ពី ១០០ រៀល / លីត្រ រហូតដល់ ៣០០ រៀល / លីត្រ ផងដែរ ។

ហេតុដូច្នេះ ការកំណត់តម្លៃ **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) ទៅលើក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈទាំងនេះ គឺសម្រាប់អនុវត្តតែមួយរយៈពេលប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីធ្វើឲ្យ "ការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងតាមស្ថានីយ៍ " មានដំណើរការល្អជាមុនសិន តំណាក់កាលបន្ទាប់ ទើបអន្តរក្រសួងធ្វើការចរចារ និង កំណត់តម្លៃ **ចំណាយប្រតិបត្តិការ** (PREMIUM) របស់ក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈឡើងវិញ ស្របតាមសភាពការណ៍

ជាក់ស្តែង ។

១.២. បញ្ហាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ញត្តិកម្មនេះអាចជួយដោះស្រាយបានផងដែរ

- លុបបំបាត់បាននូវភាពអ៊ូរទាំ និង រំជើបរំជួលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីការឃុបឃិតដោយខុសច្បាប់ ក្នុងការកំណត់តម្លៃលក់ប្រេង ក៏ដូចជាបង្កើនទំនុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមកលើរាជរដ្ឋាភិបាល ។
- កាត់បន្ថយបាននូវការរងសម្ពាធផ្នែកនយោបាយអំពីតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ
- កាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយរបស់ផលិតកម្ម សេវាកម្ម របស់ធុរកិច្ចផ្សេងៗ ក៏ដូចជាធ្វើឲ្យតម្លៃ

ផលិតផល និង តម្លៃសេវាកម្ម មានការថយចុះ ។ល។

១.៣. សូមរាយបញ្ជីលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធឬប្រហាក់ប្រហែល

- លិខិតលេខ ៩៨១៧ សហវ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ស្តីពីការជូនដំណឹងឲ្យក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈ ក៏ដូចជាស្ថានីយ៍ប្រេង ធ្វើការបញ្ចុះតម្លៃលក់រាយតាមការកំណត់របស់ក្រសួង ។ល។

១.៤. តើសំណើបញ្ញត្តិកម្មមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងដែរឬទេ?

សំណើប្រកាសនេះ អាចមិនមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងឡើយ ដោយសារ ជាក់ស្តែងក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម បានពិនិត្យ ស្រាវជ្រាវលើទិដ្ឋភាពពីរគឺ ទិដ្ឋភាពផ្នែកច្បាប់ និង ទិដ្ឋភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច៖

១- ទិដ្ឋភាពផ្នែកច្បាប់៖

១-១ <u>ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់អន្តរជាតិៈ</u>

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានសន្យាជាមួយអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO) ថា កម្ពុជាធ្វើការកំណត់តម្លៃតែទៅលើ ផលិតផលទឹកស្អាត និង អគ្គិសនី តែប៉ុណ្ណោះ ។ ហេតុនេះ ក្រសួងបានអញ្ជើញ លោកស្រី Clarisse Morgan ជាទីប្រឹក្សាច្បាប់របស់អង្គការ WTO មកធ្វើការបញ្ជាក់ អំពីករណីដែលកម្ពុជាចង់កំណត់រូបមន្តកែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈនេះ ។

លោកស្រី បានលើកឡើងថា ច្បាប់របស់ GATT ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលបច្ចុប្បន្ន គឺជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់របស់អង្គការ WTO ផងដែរនោះ នៅក្នុងមាត្រាទី២ និង មាត្រាទី៣ បញ្ជាក់ថា ការកំណត់តម្លៃទំនិញក្នុងស្រុក (Internal Price Control)មិនត្រូវបានហាមឃាត់ទេ ប្រសិនបើកម្ពុជាអនុវត្តស្មើភាពគ្នា រវាងទំនិញនាំចូល និង ទំនិញផលិតក្នុងស្រុក ក៏ដូចជាការមិនរើសអើងរវាងក្រុមហ៊ុនក្នុង ស្រុក និង ក្រុមហ៊ុនបរទេសដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឲ្យកម្ពុជា ។ មានន័យថាកម្ពុជាមានគោលការណ៍ស្របគ្នាទៅនឹងអង្គការ WTO រួចទៅហើយ ។

១-២ <u>ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់កម្ពុជាៈ</u>

នៅក្នុងមាត្រា១០ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពី វិសោធនកម្ម នៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគ " រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមិនកំណត់ថ្លៃផលិតផល ឬ ថ្លៃសេវាកម្មនានា នៃគម្រោងវិនិយោគដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់នោះឡើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មិនស្ថិតក្នុងគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់នោះទេ ។

២- ទិដ្ឋភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចៈ

ក/-តាមតួលេខរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ បានបង្ហាញថា ការនាំចូលប្រេងឥន្ធនៈប្រចាំខែ

គិតជាមធ្យមមានចំនួន ១៤៩.១៦ លានលីត្រ ក្នុងនោះប្រេងសាំងមានចំនួន ៤៩.៤៤ លានលីត្រ និង ប្រេងម៉ាស៊ូតមានចំនួន ៩៩.៧២ លានលីត្រ ។

ខ/-តាមតួលេខផ្តល់ឲ្យដោយក្រុមហ៊ុន SOKIMEX បានបង្ហាញថា គ្រប់ក្រុមហ៊ុនទាំងអស់រួមទាំង គ្រប់ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា លក់ប្រេងសាំង និង ប្រេងម៉ាស៊ូតសរុបបញ្ចូលគ្នាប្រចាំខែ គិតជាមធ្យមមានចំនួន ១២៤.៤១ លានលីត្រ ។

គ/-ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈទូទាំងប្រទេសសរុបមានចំនួន ២.២៨៦កន្លែង ក្នុងនោះស្ថានីយ៍លក់ ប្រេងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់មានចំនួន ១៩៧ កន្លែង (ស្មើនឹង ៩%) និង ស្ថានីយ៍ចែកចាយបន្ត (Depots / Distributors) មានចំនួន ២.០៨៩ កន្លែង (ស្មើនឹង ៩១%) ។

ឃ/-ស្ថានីយ៍ប្រេងឥន្ធនៈរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់ ក្នុងមួយខែ គិតជាមធ្យម លក់រាយប្រេងឥន្ធនៈបាន បរិមាណសរុបចំនួន ១៤.៦ លានលីត្រ (ស្មើនឹង ១២% នៃបរិមាណប្រេងលក់បានសរុបទូទាំងប្រទេស) និង ស្ថានីយចែកចាយបន្ត (Depots / Distributors) ក្នុងមួយខែ គិតជាមធ្យម លក់រាយប្រេងឥន្ធនៈបាន បរិមាណសរុបចំនួន ១០៩.៨១ លានលីត្រ (ស្មើនឹង៨៨%នៃបរិមាណប្រេងលក់បានសរុបទូទាំងប្រទេស) ។

ង/-តាមការកត់សម្គាល់ ការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈរបស់ស្ថានីយ៍ចែកចាយបន្ត (Depots / Distributors) មានតម្លៃថោកជាង តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈនៅស្ថានីយ៍របស់ក្រុមហ៊ុនផ្ទាល់ចាប់ពី ៣០០ រៀល ទៅ ៥០០ រៀល / លីត្រ ។ រីឯចំណាយប្រតិបត្តិការ(PREMIUM) ដែលមានតម្លៃ ០.២៣ សេន ដែល ក្រុមហ៊ុនបានឯកភាព ជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និង ក្រសួងរ៉ែ និង ថាមពល ដែលគ្រោងនឹងយកមក កំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈនេះ ហើយដែលនឹងបន្ទាបតម្លៃលក់រាយប្រេង ឥន្ធនៈមកត្រឹម ៣.៤៥០ រៀល / លីត្រនោះ គឺស្ថិតនៅកម្រិតខ្ពស់នៅឡើយ ។

ឆ្លងតាមទិន្នន័យ ក/ ខ/ គ /ឃ / និង ង/ គឺអាចវិភាគបានថា សំណើរប្រកាសនេះ អាចមិនមានផល ប៉ះពាល់ដល់ក្រុមហ៊ុននាំចូលប្រេងឥន្ធនៈសម្រាប់លក់ដុំ ដែលមានបរិមាណប្រេងឥន្ធនៈចំនួន ៨៨%ទៅឲ្យ ស្ថានីយ៍ចែកចាយបន្ត (Depots / Distributors) នៅទូទាំងប្រទេសនោះឡើយ ហើយចំពោះបរិមាណ ប្រេង ១២% ទៀត ក្រុមហ៊ុនលក់រាយក្នុងតម្លៃខ្ពស់នៅតាមស្ថានីយ៍របស់ខ្លួនផ្ទាល់ ដែលមានផលប៉ះពាល់ អវិជ្ជមានធ្ងន់ធ្ងរ ។

ជារួមមក ទាំងទិដ្ឋភាពផ្នែកច្បាប់ និង ទិដ្ឋភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ឃើញថា សំណើប្រកាសនេះ មិនមាន ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់ការប្រកួតប្រជែងឡើយ ។

២. គោលបំណង

ប្រកាសនេះ មានគោលបំណង កាត់បន្ថយ ទប់ស្កាត់ និង ការពារជាមុន នូវការកំណត់តម្លៃលក់រាយ ប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយសេរី ឬ ដោយមានការឃុបឃិតខុសច្បាប់ ក្នុងការកំណត់ តម្លៃលក់ខ្ពស់ពេក មិនសមស្របតាមតម្លៃទីផ្សារអន្តរជាតិ កាត់បន្ថយ និង ទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន ខ្លាំងដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និង ធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀត ក៏ដូចជាដើម្បីទទួលបាលនូវការកំណត់ តម្លៃលក់រាយច្បាស់លាស់ ទាបជាងមុន សមស្របតាមតម្លៃទីផ្សារអន្តរជាតិ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និង តម្លាភាព ។

៣. ជម្រើស

ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម (អនុវត្តទៅតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលមានស្រាប់ ដោយពង្រឹងនូវយន្តការតាមដាន. ត្រួតពិនិត្យ. សម្របសម្រួល. និង ដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទៅលើប្រជាពលរដ្ឋ និង ធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដោយមិនមានប្រសិទ្ធភាព និង តម្លាភាព) ។

ជម្រើសទី២៖ សំណើរចេញប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីអំពី "ការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅកម្ពុជា" ។

ជម្រើសទី៣៖ បង្កើតក្រុមហ៊ុនរដ្ឋដើម្បីនាំចូល លក់ និង ចែកចាយប្រេងឥន្ធនៈ ។

៤. ការប៉ាន់ស្មានបឋមលើប្រភេទបន្ទុកចំណាយភាគពាក់កិច្ច និង ផលចំណេញ

៤.១. ការកំណត់ភាគពាក់កិច្ច និង ប្រភេទបន្ទុកចំណាយ

ជម្រើស	រាជរដ្ឋាភិបាល	ធុរកិច្ច
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម	• អញ្ជើញក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈមកណែនាំអំពីតម្លៃលក់រាយ ។ • ចុះត្រួតពិនិត្យតម្លៃលក់រាយនៅតាមស្ថានីយ៍នានា ។ • ចុះអធិការកិច្ច • ចេញសេចក្តីជូនដំណឹង ឬគោលការណ៍ណែនាំផ្សេងៗស្តីពីការកំណត់តម្លៃលក់រាយ ។ • ឧបត្ថម្ភធន របស់រដ្ឋាភិបាល • តម្លើងប្រាក់បៀវត្សដល់មន្ត្រីរាជការ ។ • ចំណាយផ្សេងៗ ។ល។	• ចូលរួមការណែនាំអំពីការកំណត់តម្លៃលក់រាយរបស់អន្តរក្រសួង ។ • សហការក្នុងការចុះត្រួតពិនិត្យរបស់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ។ • សហការក្នុងការចុះអធិការកិច្ចរបស់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច ។ • ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹង ឬគោលការណ៍ណែនាំផ្សេងៗស្តីអំពីការកំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងដល់ស្ថានីយ៍ចែកចាយបន្ត ។ • តម្លើងប្រាក់វេតន៍ដល់កម្មករនយោជិក ។ • ចំណាយផ្សេងៗ ។ល។
ជម្រើសទី២៖ សំណើចេញប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីអំពីការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅក	• មន្ត្រីចូលរួមកិច្ចប្រជុំវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់របស់ប្រកាស ។ • ស្រាវជ្រាវទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការវិភាគ • បើកសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយអំពីការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់នៃប្រកាស ។ • ការផ្សព្វផ្សាយប្រកាសតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ • ណែនាំ និង ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តប្រកាសតាមស្ថានីយ៍ ។ • ការចុះអធិការកិច្ចក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈ • ការទិញព័ត៌មានតម្លៃប្រេង MOPS	• ទទួលការផ្សព្វផ្សាយប្រកាសតាមព្រឹត្តិប័ត្រពាណិជ្ជកម្ម និង គេហទំព័រ។ • ទទួលមន្ត្រីចុះតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តន៍ ។ • ទទួលមន្ត្រីចុះអធិការកិច្ច • បន្ថយតម្លៃលក់រាយប្រេងទៅតាមប្រកាសអន្តរក្រសួងបានកំណត់ ។ • ចូលរួមកិច្ចប្រជុំ៦ខែម្តង • ចំណាយផ្សេងៗ ។ល។

ម្តុជា	• ការកោះអញ្ជើញក្រុមហ៊ុនដើម្បីពិភាក្សាអំពីតម្លៃចំណាយប្រតិបត្តិការ (Premium)។ • ការប្រជុំ៦ខែម្តងជាមួយក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញតម្លៃនូវចំណាយប្រតិ-បត្តិការ (Premium) ។ • កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេស ជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចំនួន ០៤ លើក ។ • កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេស ជាមួយអន្តរក្រសួងចំនួន ០៤ លើក ។ • កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសរបស់នាយកដ្ឋាននីតិកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចំនួន ០៨ លើក ។ • ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកប្រើប្រាស់ចំនួន ០៤ លើក ។ • ចំណាយផ្សេងៗ ។ល។	
ជម្រើសទី៣៖ បង្កើតក្រុមហ៊ុនរដ្ឋដើម្បីនាំចូល លក់ និងចែកចាយប្រេងអន្ទនៈ ។	• ជួលដី ដើម្បីបង្កើតស្ថានីយ៍លក់រាយប្រេងឥន្ធនៈទូទាំងប្រទេស ។ • សាងសង់កំពង់ផែ និង ពោងផ្ទុកប្រេងលើផ្ទៃសមុទ្រ ។ • សាងសង់ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈ • មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន • ចំណាយរដ្ឋបាលរបស់ក្រុមហ៊ុន • បៀវត្សបុគ្គលិកសម្រាប់ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈទូទាំងប្រទេស ។ • បៀវត្សអ្នកគ្រប់គ្រងស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈទូទាំងប្រទេស ។ • ចំណាយផ្សេងៗរបស់ស្ថានីយ៍ទូទាំងប្រទេស • ចំណាយផ្សេងៗ ។ល។	• ១៩៧ស្ថានីយ៍របស់ក្រុមហ៊ុនចំនួន៨ប្រកួតប្រជែងតម្លៃលក់រាយប្រេងតាមស្ថានីយ៍ជាមួយក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ។ • កម្មវិធីផ្តល់រង្វាន់(Promotions) ០១ ដង /ឆ្នាំ ។ • តម្លើងប្រាក់បៀវត្សន៍ដល់បុគ្គលិកស្ថានីយ៍ ។ • ផ្តល់ប្រាក់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តបុគ្គលិក (incentives or bonus) ។ • បង្កើនសោភ័ណ្ឌភាពស្ថានីយ៍ • ចំណាយផ្សេងៗ ។ល។

៤.២. ការកំណត់ប្រភេទនៃផលចំណេញ

ជម្រើស	ប្រភេទនៃផលចំណេញ
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម	-ចំណូលពន្ធរដ្ឋ -មានចំនួនស្ថានីយ៍លក់រាយប្រេងឥន្ធនៈបន្តកើនឡើង ។ល។

Phakdey's file

ជម្រើសទី២៖ សំណើចេញប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីអំពីការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅកម្ពុជា ។	-ចំណូលពន្ធរដ្ឋ -**បង្កើតការប្រកួតប្រជែងតម្លៃដោយស្មោះត្រង់** និង តម្លាភាពក្នុងការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍ ។ -**មានភាពងាយស្រួល**ក្នុងការគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យ និង កំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និង តម្លាភាព ។ -**ទទួលបានតម្លៃលក់រាយប្រេងសមស្រប**តាមទីផ្សារអន្តរជាតិ -**ជួយសម្រាលជីវភាព**របស់ប្រជាពលរដ្ឋ និង បន្ទុកចំណាយរបស់ធុរកិច្ចផ្សេងទៀត បានល្អប្រសើរ ។ -**បង្កើនទំនុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ**មកលើរាជរដ្ឋាភិបាល -**ទទួលបានយន្តការថ្មីមួយ**ស្របតាមបទដ្ឋានប្រទេសសមាជិកសហគមន៍អាស៊ាន ដែលបានអនុវត្ត "ការកំណត់រូបមន្តសម្រាប់កែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ" ។ -**ផ្តល់ភាពទាក់ទាញដល់វិនិយោគិន**ក្នុង និង ក្រៅប្រទេសក្នុងការមកបណ្តាក់ទុនក្នុងវិស័យផលិតកម្ម ឬ សេវាកម្ម ។ -ចូលរួមចំណែកក្នុងការ**ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ**ប្រកបដោយចិរភាព ។ល។
ជម្រើសទី៣៖ បង្កើតក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ដើម្បីនាំចូល លក់ និង ចែកចាយប្រេងឥន្ធនៈ ។	-ចំណូលពន្ធរដ្ឋ -បង្កើនការប្រកួតប្រជែងតម្លៃ -ផ្តល់ឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់មានជម្រើសបន្ថែមទៀត -កាត់បន្ថយការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈក្នុងតម្លៃមិនសមស្រប -ជួយកាត់បន្ថយបន្ទុកចំណាយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និង ចំណាយរបស់ធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀត ។ល។

៤.៣. វិសាលភាពនៃជម្រើសនីមួយៗ

ជម្រើស	វិស័យ ឬ ប្រភេទធុរកិច្ច	ចំនួនធុរកិច្ច	ឯកសារយោង ឬ ភស្តុតាង
ជម្រើសទី១៖ រក្សាស្ថានភាពដើម	ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈនៅកម្ពុជា	ជាង ២.២៨៦	ទិន្នន័យពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
ជម្រើសទី២៖ សំណើចេញប្រកា-សអន្តរក្រសួងស្តីអំពីការកំណត់រូបមន្តកែសម្រួលតម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមស្ថានីយ៍នៅកម្ពុជា ។	ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈនៅកម្ពុជា	ជាង ២.២៨៦	ទិន្នន័យពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ជម្រើសទី៣៖ បង្កើតក្រុមហ៊ុនរដ្ឋដើម្បីនាំចូល លក់ និង ចែកចាយប្រេងឥន្ធនៈនៅកម្ពុជា ។	ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈរបស់រដ្ឋ នៅកម្ពុជា	យ៉ាងតិច ៨០០	(លក្ខខ័ណ្ឌប្រកួតប្រជែង)

៥. កិច្ចពិគ្រោះយោបល់

- មន្រ្តីចូលរួមកិច្ចប្រជុំវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់របស់ប្រកាស
- កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេស ជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចំនួន ០៤ លើក
- កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេស ជាមួយអន្តរក្រសួងចំនួន ០៤ លើក
- កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសរបស់នាយកដ្ឋាននីតិកម្មនៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្មចំនួន ០៨ លើក
- កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា ឬ ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអាជីវករ ឬ ក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈចំនួន ០១ លើក
- ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកប្រើប្រាស់ចំនួន ០៤ លើក ។ល។

៦. សន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានវិភាគអំពី បន្ទុកចំណាយកាតព្វកិច្ច និង ផលចំណេញរួចមក យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា៖

-ជម្រើសទី១៖ រាជរដ្ឋាភិបាលមានចំណាយកាតព្វកិច្ចប្រមាណៈ ២៨.៨២៣.៧៧៤,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី២ តិចជាងជម្រើសទី៣)។ មានផលចំណេញប្រមាណៈ ៤០០.១៤៧.៩៦៥,០០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (តិចជាងជម្រើសទី២ និង ជម្រើសទី៣)។ ចំណែកធុរកិច្ច មានចំណាយកាតព្វកិច្ចប្រមាណៈ ៤៥២.៣៦០,០០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (តិចជាងជម្រើសទី២ និង ជម្រើទី៣) ហើយក៏មានផលចំណេញប្រមាណៈ ១៥៩.២៧៥.៩០២,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ ដែរ ។ មានន័យថា ជម្រើសទី១ គឺមានផលប៉ះពាល់សុទ្ធសរុប /ផលចំណេញសេដ្ឋកិច្ចសរុប(វិជ្ជមាន)ប្រមាណៈ ៥៣០.១៤៧.៧៣៣,០០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី២ និង ជម្រើសទី៣) ។

ក៏ប៉ុន្តែ រាជរដ្ឋាភិបាលមានការលំបាកក្នុងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និង កំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈនៅតាមបណ្តាស្ថានីយ៍ តាមការឡើងចុះឲ្យស្របតាមតម្លៃទីផ្សារអន្តរជាតិ ដោយសារលិខិតបទដ្ឋានដែលមានស្រាប់នោះ ពុំមានប្រសិទ្ធភាព ។ ហើយរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏មិនមានយន្តការត្រឹមត្រូវ ច្បាស់លាស់ណាមួយក្នុងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និង កំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈតាមបណ្តាស្ថានីយ៍ ឲ្យស្របតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិដែរ ។ លើសពីនេះ កម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ នឹងកាន់តែធ្លាក់ចុះតាមរយៈការតម្លើងថ្លៃទំនិញ និង សេវាកម្ម សព្វបែបយ៉ាង ទោះបីទំហំនៃផលចំណេញសេដ្ឋកិច្ចសរុបខាងលើ ក៏មិនអាចយកមកធ្វើការទូទាត់គ្រប់គ្រាន់ឡើយ ហើយករណីនេះ អាចនឹងបង្កឲ្យមានអស្ថេរភាពសង្គម និងការរំជើបរំជួលពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋផងដែរ ។

-ជម្រើសទី២៖ រាជរដ្ឋាភិបាលមានចំណាយកាតព្វកិច្ចតែប្រមាណៈ ៩០.១៥០.០០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (តិចជាងក្នុងជម្រើសទី១ និង ជម្រើសទី៣) ។ មានផលចំណេញប្រមាណៈ ៤៣៤.០៨២.៩០១,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី១ និង តិចជាងជម្រើសទី៣) ។ ចំណែកធុរកិច្ច មានចំណាយកាតព្វកិច្ចប្រមាណៈ ៤៩.៣៨២.៤៦១,៨៩ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី១ និង ជម្រើសទី៣) មានផល

ចំណេញប្រមាណៈ ១២៥.១២៥.៣៥៧,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ ។ ថ្វីត្បិតមានការថយចុះតែបន្តិចមែន បើប្រៀបធៀបនឹងជម្រើសទី១ ប៉ុន្តែ ជម្រើសទី២ក៏មានផលប៉ះពាល់សុទ្ធសរុប /ផលចំណេញសេដ្ឋកិច្ចសរុប(វិជ្ជមាន)ប្រមាណៈ ៥០៩.៧៣៥.៦៥៧,១១ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ ប្រហាក់ប្រហែលជម្រើសទី១ និង ច្រើនជាងជម្រើសទី៣ ។

ក៏ប៉ុន្តែ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងទទួលបានផលចំណេញមួយចំនួនបន្ថែមទៀត ដែលមិនអាចគណនាបានដូចជា៖

- បង្កើតការប្រកួតប្រជែងតម្លៃដោយស្មោះត្រង់ និង តម្លាភាព ក្នុងការលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ
- មានភាពងាយស្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យ និង កំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈនៅតាមស្ថានីយ៍ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និង តម្លាភាព ។
- ទទួលបានតម្លៃលក់រាយប្រេងសមស្របតាមទីផ្សារអន្តរជាតិ
- ជួយសម្រាលកម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និង បន្ទុកចំណាយរបស់ធុរកិច្ចផ្សេងទៀតបានល្អប្រសើរជាងមុន ។
- បង្កើនទំនុកចិត្តរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមកលើរាជរដ្ឋាភិបាល
- ទទួលបានយន្តការថ្មីមួយស្របតាមបទដ្ឋានប្រទេសសមាជិកសហគមន៍អាស៊ានចំនួន០៦ ថែមទាំងប្រទេសចិនផងដែរ និង
- ផ្តល់ភាពទាក់ទាញដល់វិនិយោគិនក្នុង និង ក្រៅប្រទេស ក្នុងការមកបណ្តាក់ទុននៅកម្ពុជា ។

ដែលផលចំណេញទាំងនេះ ក៏ជាកត្តាលីករ ចូលរួមចំណែកក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយចិរភាពផងដែរ ។

-ជម្រើសទី៣៖ រាជរដ្ឋាភិបាលមានចំណាយកាតព្វកិច្ចច្រើនប្រមាណៈ ១៣៦.៩៣២.០០០,០០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី១ និង ជម្រើសទី២)។ មានផលចំណេញប្រមាណៈ ៤៤៥.៤៦៦.៤១៦,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី១ និង ស្មើជម្រើសទី២) ។ ចំណែកធុរកិច្ច មានចំណាយកាតព្វកិច្ចប្រមាណៈ ១៣.៩៣៥.៥៨១,៤៦ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ច្រើនជាងជម្រើសទី១ និង ជម្រើសទី២) មានផលចំណេញប្រមាណៈ ១១៣.៧៤១.៨៤២,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (តិចជាងជម្រើសទី១ និងជម្រើសទី២)។ ចំណែកឯ ផលប៉ះពាល់សុទ្ធសរុប /ផលចំណេញសេដ្ឋកិច្ចសរុប(វិជ្ជមាន) ប្រមាណៈ៤០៨.៣៤០.៦៧៧,៥០ ដុល្លារអាមេរិក/ឆ្នាំ (ក៏តិចជាងជម្រើសទី១ និង ជម្រើសទី២) ផងដែរ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ថ្វីត្បិតប្រជាពលរដ្ឋ ឬ អ្នកប្រើប្រាស់មានភាពងាយស្រួល និង មានជម្រើសច្រើនក្នុងការស្វែងរកទិញប្រេងឥន្ធនៈ ដោយសារចំនួនស្ថានីយ៍មានការកើនឡើង តាមរយៈក្រុមហ៊ុនរដ្ឋក៏ដោយ ព្រមទាំងតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈ មានការប្រកួតប្រជែងស្វិតស្វាញ និង ស្មោះត្រង់ក៏ដោយ ក៏មិនប្រាកដដែរថា ក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈឯកជនទាំង ០៨ (ប្រាំបី) ឬ ស្ថានីយ៍លក់រាយប្រេងឥន្ធនៈទាំង ២.២៨៦ (ពីរពាន់ពីររយប៉ែតសិបប្រាំមួយ) របស់ក្រុមហ៊ុនឯកជន អាចលក់ក្នុងតម្លៃទាប តាមតម្លៃប្រេងរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ឬ ស្ថានីយ៍រដ្ឋដែលបានលក់ក្នុងតម្លៃទាប តាមការប្រែប្រួលរបស់ទីផ្សារអន្តរជាតិនោះដែរ ។ ពោលគឺ ក៏ដោយសាររាជរដ្ឋាភិបាល មិនមានយន្តការក្នុងការតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យ លើការឃុបឃិត និង ការកំណត់តម្លៃលក់រាយប្រេងឥន្ធនៈ ដែលមិនសមស្របតាមទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ដូច្នេះជារួម **<u>ជម្រើសទី២</u>** គឺជាជម្រើសប្រសើរជាងជម្រើសទី១ និង ជម្រើសទី៣ ដែលគួរលើកយក

មកពិនិត្យ ពិភាក្សា ដោយពុំចាំបាច់ធ្វើការវិភាគលើផលប៉ះពាល់ពេញលេញ (RIS) បន្តទៀតឡើយ ។

តើចាំបាច់ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃពេញលេញ (□□□) ដែរឬទេ?

☐ **ចាំបាច់**

☑ **មិនចាំបាច់**

៧. ការអនុវត្តន៍ និង ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ

៧.១. តើវិធានការអ្វី ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីលើកកម្ពស់តម្លាភាព និង អភិបាលកិច្ចល្អ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការដាក់ឱ្យអនុវត្ត?

អន្តរក្រសួងនឹងមានវិធានការណ៍ដើម្បីអនុវត្ត និង តាមដានដូចតទៅ៖

- ណែនាំ និង ផ្សព្វផ្សាយប្រកាសនេះឲ្យបានទូលំទូលាយ និង មូលហេតុដែលពាក់ព័ន្ធ ដល់អង្គភាពក្រោមឱវាទ ក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈ សាធារណៈជន និង ភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត ។
- តាមដានការអនុវត្តប្រកាសនេះ ដោយពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការចុះត្រួតពិនិត្យ និង អធិការកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុន និង ស្ថានីយ៍លក់ប្រេងឥន្ធនៈឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់ ។ល។

៧.២. តើគួរធ្វើការពិនិត្យតាមដានបញ្ញត្តិកម្មនេះឡើងវិញ ក្រោយពេលបញ្ញត្តិកម្មនេះត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដែរឬទេ? បើដូច្នោះ តើបញ្ញត្តិកម្មនេះគួរត្រូវបានពិនិត្យឡើងវិញ ឬតាមដានយ៉ាងដូចម្តេច?

ថ្វីបើមានការជួបប្រជុំជាមួយក្រុមហ៊ុនប្រេងឥន្ធនៈរយៈពេល ០៦ (ប្រាំមួយ) ខែម្តង ដោយមានការចុះណែនាំ ផ្សព្វផ្សាយ និង ត្រួតពិនិត្យជាញឹកញាប់ក៏ដោយ ក្រោយពីបានដាក់ឲ្យអនុវត្ត ប្រកាសនេះនឹងត្រូវធ្វើការពិនិត្យ តាមដាន និង វាយតម្លៃអំពីលទ្ធផលដែលសម្រេចបានក្នុងអំឡុងពេល០៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ខាងមុខដោយអន្តរក្រសួង ក្នុងគោលបំណងដើម្បីស្វែងរក និង ដោះស្រាយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដ៏ទៃទៀត ក៏ដូចជាស្វែងរកចំណុចល្អ និង ចំណុចខ្វះខាតផ្សេងៗទៀត ដើម្បីកែសម្រួលយន្តការនេះ ឲ្យល្អប្រសើរបន្ថែមទៀត ៕

ដំណើរការ	ឈ្មោះ	មុខងារ	ទំនាក់ទំនង
រៀបចំដោយ ក្រុមការងារ RIA របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (MOC-RIA TEAM)៖	ឯ.ឧ ប៉ែន សុវិជាតិ	ប្រធាន	០១២ ៨១៦ ៦៦៣
	លោក យឹម ចំណាប់កត្តី	អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍	០១២ ៩៨ ៧៨ ៧៨
	លោក យូ ម៉ាប់	អនុប្រធាន	០៨៩ ៧៦ ៧៦ ៨៦
	លោក សុខ ធីតា	សមាជិក	០៧០ ៧៩០ ៧៨៩
	លោក សំ ចិត្រា	សមាជិក	០១១ ៦៣៥ ៩៣៥
	លោក ប៉ា លន់ស្មើ	សមាជិក	០៧៧ ៣៣២ ០៤៩

	លោក ប៉ូច សៀងហៃ	សមាជិក	០៨៩ ៥១០ ៦០០
	លោក ម៉ី គាតុលា	សមាជិក	០១២ ៨៤៥ ៣៦៧
	លោក ផេង បូរ៉ា	សមាជិក	០១៧ ៤៥៥ ១២២
	លោក កែវ ប៊ុនថេង	សមាជិក	០១២ ៨០១ ៩៩៦
	លោក អេន ឌី	សមាជិក	០១២ ៨៨០ ៣៤៨
ផ្តល់យោបល់ដោយ ក្រុម RIA របស់ ECOSOCC៖	ឯកឧត្តម ប៊ិច សុខា	អ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោងRIA	០១២ ៦៩៨ ៩៩៩
	លោកជំទាវ ស៊ាង សុផល្លា	ប្រធានក្រុម២	០១២ ៦៦៥ ២០១
	ឯកឧត្តម អេង រត្នមុនី	ប្រធានក្រុមបណ្តុះបណ្តាល	០១២ ៩១២ ០០៩
	លោក គង់ វីរៈ	សមាជិកក្រុម២	០៨៩ ៨៩៩ ៥៨៤
	លោក រ៉ុម ផល្លីស	បុគ្គលិករដ្ឋបាល	០៧៨ ២៣៥ ០៧៨
ជំនួយការ	កញ្ញា ហៃ ស្រីលក្ខ	សមាជិកក្រុម២	០១៦ ៤២៧ ៤២៩

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧

អ្នកធ្វើរបាយការណ៍

អនុប្រធានក្រុមការងារ

យឹម ចំណាប់ភក្តី

បានឃើញ និង ឯកភាព

ប្រធានក្រុមការងារ

ប៉ែន សុវិជាតិ

Phakdey's file